

FENOMEN
PRAWA
ADMINISTRACYJNEGO

Księga jubileuszowa
Profesora Jana Zimmermanna

FENOMEN PRAWA ADMINISTRACYJNEGO

Księga jubileuszowa
Profesora Jana Zimmermanna

redakcja naukowa
Wojciech Jakimowicz
Mariusz Krawczyk
Iwona Niżnik-Dobosz

Zamów książkę w księgarni internetowej

profinfo.pl
księgarnia internetowa

Jan Amery

*Panu Profesorowi
Janowi Zimmermannowi
w 70-lecie Jego urodzin*

WYKAZ WAŻNIEJSZYCH PUBLIKACJI PROFESORA JANA ZIMMERMANNNA

MONOGRAFIE

- Motywy decyzji administracyjnej i jej uzasadnienie*, Warszawa 1981
Administracyjny tok instancji, Kraków 1986
Polska jurysdykcja administracyjna, Warszawa 1996
Aksjomaty prawa administracyjnego, Warszawa 2013
Aksjomaty postępowania administracyjnego, Warszawa 2017
Aksjomaty sądownictwa administracyjnego [w druku]

REDAGOWANE KSIĄŻKI

- Źródła prawa administracyjnego*, Kraków 2005 (z P. Doboszem)
Koncepcja systemu prawa administracyjnego. Zjazd Katedr Prawa Administracyjnego i Postępowania Administracyjnego, Zakopane 24–27 września 2006 r., Warszawa 2007
Czas w prawie administracyjnym, Warszawa 2011
Przestrzeń w prawie administracyjnym, Warszawa 2013
Wpływ przemian cywilizacyjnych na prawo administracyjne i administrację publiczną, Warszawa 2013 (z P.J. Suwaj)
Wartości w prawie administracyjnym, Warszawa 2015
Aksjologia prawa administracyjnego, t. 1 i 2, Warszawa 2017
Wolność w prawie administracyjnym, Warszawa 2017
Integralność prawa administracyjnego. Perspektywa polska, Warszawa 2019
Pogranicze prawa administracyjnego, Warszawa 2019

PODRĘCZNIKI

- Prawo administracyjne*, wyd. 1, Kraków 2005
Prawo administracyjne, wyd. 2, Kraków 2006
Prawo administracyjne, wyd. 3, Warszawa 2008
Prawo administracyjne, wyd. 4, Warszawa 2010
Prawo administracyjne, wyd. 5, Warszawa 2012

Prawo administracyjne, wyd. 6, Warszawa 2014
Prawo administracyjne, wyd. 7, Warszawa 2016
Prawo administracyjne, wyd. 8, Warszawa 2018

KOMENTARZE

Ordynacja podatkowa. Komentarz. Postępowanie podatkowe, Toruń 1998

ARTYKUŁY

- Problem stabilizacji nieostatecznych decyzji administracyjnych*, „*Krakowskie Studia Prawnicze*” 1974, nr VII (z S. Biernatem)
- O niektórych aspektach wewnętrznych jurysdykcji administracyjnej*, „*Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego. Prace Prawnicze*” 1979/83
- Motywacja decyzji administracyjnej a granice sfery wewnętrznej działania administracji*, „*Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego. Prace Prawnicze*” 1982/91
- Decyzje administracyjne w sferze ochrony środowiska a nowe ustawodawstwo*, „*Krakowskie Studia Prawnicze*” 1983, nr XVI
- Nowe rodzaje postanowień w postępowaniu administracyjnym*, „*Państwo i Prawo*” 1983/1
- Działania Naczelnego Sądu Administracyjnego wobec ogólnego postępowania administracyjnego*, „*Krakowskie Studia Prawnicze*” 1984, nr XVII
- Problem „beneficium novorum” w postępowaniu administracyjnym*, „*Państwo i Prawo*” 1987/5
- Z problematyki sporów kompetencyjnych między organami administracji państwowej a sądami*, „*Państwo i Prawo*” 1989/3
- Elementy procesowe nadzoru i kontroli NSA nad samorządem terytorialnym*, „*Państwo i Prawo*” 1991/10
- Projekt ustawy o sądownictwie administracyjnym z 1958 r.*, „*Samorząd Terytorialny*” 1993/1–2
- Polskie sądownictwo administracyjne (uwagi o projekcie ustawy o Naczelnym Sądzie Administracyjnym)*, „*Krakowskie Studia Prawnicze*” 1993–1994, nr XXVI–XXVII
- Zarzuty i protesty w procedurze planowania przestrzennego*, „*Samorząd Terytorialny*” 1996/10
- Konstrukcja interesu prawnego w sferze działań Naczelnego Sądu Administracyjnego* [w:] *Gospodarka, administracja, samorząd*, red. H. Olszewski, B. Pospowska, Poznań 1997
- Z problematyki planowania przestrzennego*, „*Casus*” 1998/8
- Zakaz reformationis in peius w postępowaniu administracyjnym i sądowno-administracyjnym* [w:] *Księga Pamiątkowa profesora Eugeniusza Ochendowskiego*, Toruń 1999

- Z problematyki reformy sądownictwa administracyjnego* [w:] *Instytucje współczesnego prawa administracyjnego. Księga jubileuszowa profesora zw. dra hab. Józefa Filipka*, red. I. Skrzydło-Niżnik, P. Dobosz, D. Dąbek, M. Smaga, Kraków 2001
- O tzw. „działaniach bezpośrednio zobowiązujących” administracji publicznej [w:] *Procedura administracyjna wobec wyzwań współczesności. Profesorowi zwyczajnemu dr. hab. Januszowi Borkowskiemu przyjaciele i uczniowie*, Łódź 2004
- Decentralizacja poprzez samorząd terytorialny w ustawodawstwie i orzecznictwie pokonstytucyjnym* [w:] *Samorząd terytorialny. Zasady ustrojowe i praktyka*, red. P. Sarnecki, Warszawa 2005 (z D. Dąbek)
- Kilka dylematów nauki prawa administracyjnego w czasie europeizacji* [w:] Z. Jan-ku, Z. Leoński, M. Szewczyk, M. Waligórski, K. Wojtczak (red.), *Europeizacja polskiego prawa administracyjnego*, Wrocław 2005
- Z podstawowych zagadnień sądownictwa administracyjnego* [w:] *Sądownictwo administracyjne gwarantem wolności i praw obywatelskich 1980–2005*, red. J. Góral, R. Hauser, J. Trzciniński, Warszawa 2005
- Prawo do sądu w prawie administracyjnym*, „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny” 2006/2
- Aksjologia administracyjnego toku instancji* [w:] *Samorządowe kolegia odwoławcze jako gwarant prawa do dobrej administracji*, red. K. Sieniawska, Warszawa 2009
- Granice regulacji materialnoprawnej w prawie administracyjnym* [w:] *Nowe problemy badawcze w teorii prawa administracyjnego*, red. J. Boć, A. Chajbowicz, Wrocław 2009
- Jedność prawa administracyjnego* [w:] *Między tradycją a przyszłością w nauce prawa administracyjnego. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Janowi Bociowi*, red. J. Supernat, Wrocław 2009
- Przepisy ogólne prawa administracyjnego i definiowanie pojęć*, „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny” 2009/2
- Opinia prawna na temat projektu ustawy – Przepisy ogólne prawa administracyjnego*, „Zeszyty Prawnicze BAS” 2010/2
- Znaczenie uzasadnienia rozstrzygnięcia organu administracji publicznej dla orzecznictwa sądownoadministracyjnego*, „Zeszyty Naukowe Sądownictwa Administracyjnego” 2010/5–6
- Refleksje ogólne o prawie administracyjnym zainspirowane czasem* [w:] *Czas w prawie administracyjnym*, red. J. Zimmermann, Warszawa 2011
- Samorządowe kolegia odwoławcze – przeszłość i przyszłość – przyczynek do dyskusji* [w:] *Samorządowe kolegia odwoławcze – przeszłość i przyszłość*, red. K. Sieniawska, Kraków 2011
- Zagadnienie repartycji sfer u J.S. Langroda i we współczesnym polskim prawie administracyjnym* [w:] *Teoria instytucji prawa administracyjnego. Księga pamiątkowa Profesora Jerzego Stefana Langroda*, red. J. Niczyporuk, Paryż 2011

- Pewność [w:] Pewność sytuacji prawnej jednostki w prawie administracyjnym*, red. A. Błaś, Warszawa 2012
- Niepewność w prawie administracyjnym czy niepewność prawa [w:] Niepewność sytuacji prawnej jednostki w prawie administracyjnym*, red. A. Błaś, Warszawa 2014
- W ciągu 25 lat kolegia stały się niezbędnym ogniwem ustroju administracji publicznej w Polsce*, „Casus” 2014/71
- Aksjologiczna ranga samorządowych kolegiów odwoławczych*, „Casus” 2015/75
- Jurysdykcyjna ranga samorządowych kolegiów odwoławczych*, „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny” 2015/3
- Organizacja administracji publicznej z perspektywy powierzanych jej zadań – uwagi wprowadzające [w:] Organizacja administracji publicznej z perspektywy powierzanych jej zadań*, red. T. Bąkowski, Warszawa 2015
- Wokół pojmowania antywartości w prawie administracyjnym [w:] Antywartości w prawie administracyjnym*, red. A. Błaś, Warszawa 2016
- Kilka refleksji o nowelizacji kodeksu postępowania administracyjnego*, „Państwo i Prawo” 2017/8

JAN ZIMMERMANN
— PROMOTOR PRAC DOKTORSKICH

- Wojciech Jakimowicz, *Publiczne prawa podmiotowe w polskim porządku prawnym* (2000)
- Kamilla Kurczewska, *Normy odsyłające w polskim prawie administracyjnym* (2002)
- Mariusz Kotulski, *Podatek od nieruchomości jako źródło finansowania gminy* (2003)
- Agnieszka Toś, *Wielopodmiotowość postępowania administracyjnego* (2004)
- Andrzej Duda, *Interes prawny w polskim prawie administracyjnym* (2005)
- Marcin Kamiński, *Nieważność decyzji administracyjnej. Studium teoretyczne* (2005)
- Joanna Człowiekowska, *Prawo do sądu w prawie administracyjnym* (2007)
- Ewa Szczygłowska, *Następstwo prawne w zewnętrznych stosunkach administracyjnoprawnych* (2008)
- Sergiusz Szuster, *Koncepcja merytorycznych kompetencji orzeczniczych sądów administracyjnych* (2010)
- Marta Kisielowska, *Zasada legalności działania organów administracji publicznej w multicytrycznym systemie prawa* (2010)
- Ziemowit Cieślik, *Partnerstwo publiczno-prywatne. Publicznoprawna problematyka kontraktowych form działania administracji europejskiej* (2010)
- Tomasz Góra, *Bezpieczeństwo publiczne w prawie administracyjnym* (2014)
- Mariusz Oleś, *Fakultatywne działania administracji publicznej* (2014)
- Marcelina Stolarska, *Konstytucyjny standard polskiego prawa administracyjnego* (2014)
- Aleksandra Puczek, *Interes prywatny w prawie administracyjnym* (2015)
- Paula Borowska, *Prawne i pozaprawne gwarancje rozwoju kariery zawodowej urzędnika administracji publicznej* (2016)
- Tomasz Gawarecki, *Prawo administracyjne programowe* (2016)
- Łukasz Folak, *Zasada proporcjonalności w prawie administracyjnym* (2019)

UWAGI O FENOMENIE OTWARTEJ REGULACJI INSTYTUCJI PROCESOWYCH

Barbara Adamiak

Wśród wszechstronnego, wielowarstwowego nurtu badań naukowych Profesora Jana Zimmermanna do szczególnego należy nurt badań wartości, na których było, jest i powinno być oparte prawo administracyjne. Złożoność przy jednoczesnej jednolitości prawa administracyjnego powoduje, że można mówić o systemie wartości, na jakich jest ono budowane. W tym systemie wartości należy wyróżnić jego element zasadniczy. Są nim wartości, na których budowana jest relacja jednostka – władza publiczna, a w szczególności jednostka – organ administracji publicznej. Wypracowanie wartości, na jakich powinno być oparte prawo administracyjne w tym zasadniczym elemencie, stanowi przyjęcie określonych założeń modelowych układu relacji jednostka – organ administracji publicznej. Wypracowanie tych założeń modelowych należy do pola badań naukowych. Klasyczne i współczesne założenia modelowe zostały wypracowane w doktrynie prawa administracyjnego. Nadanie natomiast kształtu prawnego wartości relacji jednostka – organ administracji publicznej należy do pola działań ustawodawcy.

Do fenomenu prawa administracyjnego należy zaliczyć zderzenie się badań naukowych z regulacją prawną relacji jednostka – organ administracji publicznej. To zderzenie znajduje wyraz w tym, że ustawodawca pozostawia w tej regulacji szeroko zakreślone granice do wprowadzenia przy jej stosowaniu wartości modelowych. We współczesnej regulacji zauważalny jest nurt wprowadzenia wprost wartości modelowych układu relacji jednostka – organ administracji publicznej. Nie oznacza to jednak wyłączenia otwartej regulacji instytucji procesowych, która nadal jest obecna w procesowym prawie administracyjnym. Ta otwartość regulacji instytucji procesowych wyraża się w tym, że nadanie treści wymaga poszukiwania wartości. Nie jest to zatem regulacja, która wprost przesądza o określonej konstrukcji prawnej instytucji procesowych. Otwartość regulacji instytucji procesowych można rozważać przez powiązanie przepisów prawa procesowego z przepisami prawa materialnego.

W doktrynie prawa administracyjnego poza sporem jest przyjęcie związku administracyjnego prawa procesowego z administracyjnym pra-

wem materialnym w ujęciu jedności prawa administracyjnego¹, przedstawianego w płaszczyźnie rozgraniczenia i relacji materialnego prawa administracyjnego do administracyjnego prawa procesowego² oraz przez przyjęcie współzależności regulacji materialnego i procesowego prawa administracyjnego³. Współzależność regulacji materialnego i procesowego prawa administracyjnego wyraża się w podwójnym uzależnieniu. Materialne prawo administracyjne bez procesowego prawa administracyjnego pozbawione jest gwarancji prawnych jego prawidłowego stosowania. Procesowe prawo administracyjne, którego byt prawny uzależniony jest od materialnego prawa administracyjnego, zawiera regulację niesamodzielną, wymagającą wypełnienia treścią. To właśnie, że procesowe prawo administracyjne tworzy gwarancje prawidłowego stosowania prawa materialnego, powoduje pozostawienie otwartej regulacji instytucji procesowych. Szeroki, zróżnicowany zakres przedmiotowy regulacji materialnego prawa administracyjnego dotyczący różnych dziedzin zadań państwa powoduje, że wprowadzenie zamkniętej regulacji instytucji procesowych pozbawiłoby prawa procesowego przydatności jako narzędzia stosowania prawa materialnego. Pozostawienie otwartej regulacji instytucji procesowych, mimo że powoduje konieczność stosowania złożonego procesu wykładni prowadzącego do braku jednolitości wyprowadzenia treści normy prawnej, i to w kwestiach zasadniczych, kształtujących procesowe relacje jednostki z organem administracji publicznej, jest trwałym elementem konstrukcji prawa administracyjnego. Przyjęty jest od pierwszych regulacji administracyjnego prawa procesowego do współczesnych. Próba podjęcia regulacji zamkniętej lub nawet częściowo zamkniętej w jej stosowaniu prowadzi nie tylko do trudności przy wykładni, lecz także do otwarcia drogi podważenia klasycznych i współczesnych wartości, na jakich oparte jest procesowe prawo administracyjne: wartości otwarcia prawa jednostki obrony wobec władczej ingerencji organu administracji publicznej na drodze prawa.

¹ J. Zimmermann, *Aksjomaty postępowania administracyjnego*, Warszawa 2017, s. 9.

² Z. Duniewska, *Prawo administracyjne: materialne, procesowe i ustrojowe* [w:] *System Prawa Administracyjnego*, t. 1, *Instytucje prawa administracyjnego*, red. R. Hauser, Z. Niewiadomski, A. Wróbel, Warszawa 2010, s. 128 i n.; G. Łaszczyca, *Normy prawa administracyjnego procesowego* [w:] *System Prawa Administracyjnego Procesowego*, t. 1, *Zagadnienia ogólne*, red. G. Łaszczyca, A. Matan, Warszawa 2017, s. 124 i n.

³ B. Adamiak, *Miejsce regulacji prawa procesowego administracyjnego w systemie prawa administracyjnego* [w:] *System Prawa Administracyjnego*, t. 9, *Prawo procesowe administracyjne*, red. R. Hauser, Z. Niewiadomski, A. Wróbel, Warszawa 2017, s. 13–14.

Na koncepcji otwartej regulacji oparta jest konstrukcja zasadniczych instytucji procesowych przesądzających o drodze prawa regulowanej procesowym prawem administracyjnym, i to zarówno w aspekcie przedmiotowym, jak i podmiotowym.

Otwartość instytucji procesowych zawarta była i jest już w regulacji przesłanek określających dopuszczalność drogi postępowania administracyjnego. Rozszerzenie drogi postępowania administracyjnego przez wprowadzenie otwartej regulacji przesłanek jej dopuszczalności jest elementem trwałym w kodyfikacjach procesowego prawa administracyjnego. Wypełnienie treścią tych przesłanek wymaga przeprowadzenia złożonego procesu wykładni uwzględniającego unormowanie w tym zakresie w prawie administracyjnym w aspekcie ustrojowym, materialnym, procesowym. W pierwszej kodyfikacji procesowego prawa administracyjnego dokonanej rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z 22.03.1928 r. o postępowaniu administracyjnym⁴ granice dopuszczalności drogi postępowania administracyjnego wyznaczał art. 1. Zgodnie z art. 1 r.p.a.: „Postanowienia rozporządzenia niniejszego mają zastosowanie do postępowania we wszystkich sprawach z zakresu prawa administracyjnego, załatwianych przez władze i urzędy administracji państwowej i samorządu terytorjalnego, o ile rozporządzenie to nie przewiduje wyjątków”. Regulacja przez określenie przesłanki przedmiotowej „we wszystkich sprawach z zakresu prawa administracyjnego”, jak również przesłanki podmiotowej „załatwianych przez władze i urzędy administracji państwowej i samorządu terytorjalnego” odsyła do materialnego prawa administracyjnego oraz ustrojowego prawa administracyjnego. O ile wyznaczenie przesłanki podmiotowej przez odesłanie do struktury ustrojowej administracji państwowej i samorządu terytorjalnego pozwalało na wyznaczenie granic obowiązywania administracyjnego prawa procesowego, o tyle wyznaczona przesłanka przedmiotowa pozostawała otwarta, tak jak otwarta jest granica prawa administracyjnego. Oznaczało to potrzebę kwalifikacji sprawy do spraw z zakresu prawa administracyjnego. Warte podkreślenia jest to, że wyznaczając zakres dopuszczalności drogi postępowania administracyjnego, nie wprowadzono ograniczenia przedmiotowego do spraw indywidualnych, co mogło oznaczać otwarcie na wszelkie sprawy z zakresu prawa administracyjnego. Z regulacji formy działania w postępowaniu administracyjnym wskazanej w art. 72 r.p.a., który w ust. 1 stanowił, że: „W toku postępowania władza wydaje decyzje (orzeczenia i zarządzenia) tak często, jak tego zajdzie potrzeba” oraz w ust. 2, iż: „Decyzje dzielą się na główne i incydentalne. Decyzje główne sprawę, będącą przedmiotem postępowania, załatwiają co do jej istoty, względnie sprawę kończą w da-

⁴ Dz.U. Nr 36, poz. 341, dalej: r.p.a.

SPIS TREŚCI

WYKAZ WAŻNIEJSZYCH PUBLIKACJI PROFESORA JANA ZIMMERMANNNA	7
JAN ZIMMERMANN – PROMOTOR PRAC DOKTORSKICH	11
<i>Uwagi o fenomenie otwartej regulacji instytucji procesowych</i> Barbara Adamiak	13
<i>O cechach prawa administracyjnego inaczej</i> Tomasz Bąkowski	30
<i>Prawo administracyjne jako instrument ochrony praw obywateli Unii Europejskiej</i> Stanisław Biernat	41
<i>Problem rozłączności zakresów podstaw wznowienia postępowania administracyjnego i stwierdzenia nieważności decyzji administracyjnej w świetle Kodeksu postępowania administracyjnego (uwagi na marginesie tzw. trudnego przypadku)</i> Mariusz Bogusz	56
<i>Kara administracyjna. Kilka refleksji</i> Eugeniusz Bojanowski	64
<i>Jakość techniczno-legislacyjna regulacji kodeksowej na przykładzie przepisów normujących nakładanie lub wymierzanie administracyjnych kar pieniężnych oraz tryb europejskiej współpracy administracyjnej</i> Agata Cebera, Jakub G. Firlus	71
<i>Rekodyfikacja postępowania administracyjnego czy rektyfikacja regulacji prawnej zawartej w Kodeksie postępowania administracyjnego?</i> Jacek Chlebny, Wojciech Chróścielewski	95
<i>System (bez) prawnej pomocy, czyli jak rząd Ewy Kopacz poradził sobie z nadprodukcją prawników</i> Paweł Chmielnicki	112

<i>Spójność regulacji dotyczącej jawności w multientrycznym systemie prawa</i> Ziemowit Cieślik	128
<i>Zasady prawa budowlanego</i> Joanna Człowiekowska	147
<i>Fenomen sądownictwa administracyjnego</i> Dorota Dąbek	169
<i>Problem beneficium novorum w postępowaniu w przedmiocie przyznawania środków na naukę</i> Jarosław Dobkowski	181
<i>Krajowy programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami w systemie źródeł prawa administracyjnego</i> Piotr Dobosz	194
<i>Proces powstawania Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii</i> Bogdan Dolnicki	206
<i>Moralność administracyjna w koncepcji zezwolenia na nabywanie nieruchomości przez cudzoziemców</i> Wojciech Drobny	217
<i>Prawo administracyjne – zmienność w niezmienności</i> Zofia Duniewska	237
<i>Weryfikacja granic podmiotowych sprawy administracyjnej w postępowaniu odwoławczym</i> Anna Gołęba, Tadeusz Kiełkowski	250
<i>Fiskalne ograniczenia władztwa jednostek samorządu terytorialnego w zakresie kreowania podmiotów gospodarki komunalnej</i> Andrzej Gorgol	263
<i>Przeniesienie praw z aktu administracyjnego na przykładzie zezwolenia na prowadzenie apteki</i> Wojciech Góralczyk jr, Marta Górka	283
<i>Czy sądy administracyjne sprawują wymiar sprawiedliwości? Uwagi na tle poglądów Profesora Jana Zimmermanna</i> Dagmara Gut	301
<i>Przedawnienie administracyjnych kar pieniężnych</i> Roman Hauser, Wojciech Piątek, Andrzej Skoczylas	311

<i>Prawo administracyjne a wartości państwa demokratycznego – kilka refleksji na temat doświadczeń przeszłości i wyzwań współczesności</i> Michał Jabłoński	327
<i>Fenomeny prawa administracyjnego czy prawo administracyjne jako fenomen – uwagi wokół modelu (sposobu) istnienia i funkcjonowania prawa administracyjnego</i> Jacek Jagielski, Piotr Gołaszewski	340
<i>O porządku prawa administracyjnego (wokółnormatywny wymiar prawa administracyjnego)</i> Wojciech Jakimowicz	356
<i>Władztwo fachowe a władztwo administracyjne w zakładzie publicznym</i> Aleksander Jakubowski	371
<i>Decyzja administracyjna a wyrok sądu administracyjnego jako akty stosowania prawa</i> Małgorzata Jaśkowska	394
<i>Alkohol a normatywny wymiar godności człowieka na przykładzie osób generujących nietrzeźwość publiczną</i> Barbara Jaworska-Dębska	415
<i>Subiektywna koncepcja strony w aspekcie wznowienia postępowania administracyjnego</i> Jacek Jaworski	431
<i>Normy kompetencji administracyjnej i normy merytoryczne ich realizacji jako element paradygmatyczny teorii prawa administracyjnego</i> Marcin Kamiński	442
<i>Wokół publicznego prawa gospodarczego</i> Karol Kiczka	459
<i>O potrzebie poszukiwania definicji prawa administracyjnego</i> Dariusz R. Kijowski	470
<i>Multicentryczność jako aksjomat prawa administracyjnego?</i> Marta Kisielowska	482
<i>Pragmatyzm postępowania administracyjnego</i> Zbigniew Kmiecik	498

<i>Prawo administracyjne a byt prawny jednostki – uwagi na tle transkrypcji zagranicznego aktu urodzenia oraz potwierdzenia posiadania obywatelstwa polskiego</i> Hanna Knysiak-Sudyka	512
<i>Prawo administracyjne – w relacji między państwem a obywatelem</i> Mariusz Kotulski	528
<i>O przestrzeni w prawie administracyjnym raz jeszcze</i> Barbara Kowalczyk	539
<i>Metodologiczne wyzwania w poznawaniu prawa administracyjnego (zagadnienia wybrane)</i> Mariusz Krawczyk	549
<i>Prawo administracyjne wobec nowych potrzeb społecznych</i> Irena Lipowicz	562
<i>Fenomen autonomii uczelni jako aksjomat administracji publicznej (prawa administracyjnego)</i> Piotr Lisowski	576
<i>Negatywne źródła interesu prawnego jako elementu pojęcia strony ogólnego postępowania administracyjnego</i> Grzegorz Łaszczycza	592
<i>Operatywna wykładnia przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego według sędziego Jana Zimmermanna</i> Konrad Łuczak	602
<i>O hybrydowości procedur regulacyjnych</i> Janusz Niczyporuk	618
<i>Samorząd terytorialny w warunkach współczesności</i> Zygmunt Niewiadomski	628
<i>Rodzina jako podmiot prawa administracyjnego</i> Stanisław Nitecki	637
<i>Prawo administracyjne jako czynnik gwarantujący rozwój cywilizacyjny</i> Iwona Niżnik-Dobosz	651
<i>O szczególnym związku materialnego i procesowego prawa administracyjnego w jurysdykcji administracyjnej</i> Mariusz Oleś	659

<i>Bezpieczeństwo publiczne jako wartość chroniona przepisami prawa administracyjnego materialnego (zagadnienia wybrane)</i> Stanisław Pieprzny	675
<i>Prawne formy działania administracji w ustawie o dostępie do informacji publicznej w trybie bezwznowowym</i> Agnieszka Piskorz-Ryń	689
<i>Z problematyki konstytucjonalizacji prawa administracyjnego</i> Łukasz Prus	705
<i>Pełnomocnik zobowiązanego w postępowaniu egzekucyjnym w administracji</i> Piotr Przybysz	719
<i>Subiektywizm organu administracji publicznej w stosowaniu prawa administracyjnego</i> Aleksandra Puczko	728
<i>Zdolność administracyjnoprawna – głos w dyskusji na temat potrzeby wyodrębnienia pojęcia i ustalenia jego znaczenia</i> Marta Romańska	744
<i>Koncepcja inkluzywnego prawa administracyjnego</i> Piotr Ruczkowski	760
<i>Postępowania administracyjne a bezpieczeństwo systemów informatycznych e-administracji</i> Dominika Skoczylas	772
<i>Regulacja zasady przyjaznej wykładni na gruncie art. 7a Kodeksu postępowania administracyjnego (wybrane zagadnienia)</i> Ewa Skorczyńska	785
<i>Zrzeczenie się odwołania w niektórych państwach europejskich. Uwagi na tle prawnoporównawczym</i> Agnieszka Skóra	803
<i>Miasta metropolitalne w strukturze samorządu lokalnego we Włoszech</i> Janusz Sługocki	817
<i>Fenomen prawa administracyjnego w pracach Profesora Jana Zimmermanna</i> Małgorzata Stahl	830
<i>O potrzebie nowego spojrzenia na komunalną działalność gospodarczą</i> Mirosław Stec	841

<i>Sądy i kontrola sądowa w Unii Europejskiej</i> Jerzy Supernat	859
<i>O governance, prawie administracyjnym, sądowej kontroli działań administracji i dojrzałości, która je łączyć powinna</i> Patrycja J. Suwaj, Jacek Jaśkiewicz	875
<i>Strona w postępowaniu administracyjnym przed Komisją Nadzoru Finansowego na tle poglądów Profesora Jana Zimmermanna</i> Magdalena Śliwa-Wajda	898
<i>Zrównoważony rozwój jako wartość konstytucyjna w prawie administracyjnym</i> Elżbieta Ura	919
<i>O fenomenie postępowania hybrydowego</i> Martyna Wilbrandt-Gotowicz	930
<i>Godność człowieka – aksjologiczny absolut prawa administracyjnego</i> Przemysław Wilczyński	949
<i>O zasadzie falsa demonstratio non nocet w prawie administracyjnym</i> Przemysław Wszolek	959
<i>Fenomen zasad ogólnych jurysdykcyjnego postępowania administracyjnego</i> Przemysław Zdyb	983
LITERATURA	999

Publikacja dofinansowana przez Uniwersytet Jagielloński

Recenzent

Dr hab. Jerzy Korczak, prof. Uniwersytetu Wrocławskiego

Wydawca

Joanna Dzwonnik

Redaktor prowadzący

Paulina Staniszevska-Chudzik

Opracowanie redakcyjne i łamanie

JustLuk

Projekt graficzny okładki

Grafos

© Copyright by

Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2019

ISBN 978-83-8160-644-8

Dział Praw Autorskich

01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33

tel. 22 535 82 19

e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

www.wolterskluwer.pl

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

